

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualue

Palvelualueen johtaminen

	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Palvelualueen rakenne, toimivalta ja vastuut on määritelty asianmukaisesti	x		Opetuspalvelut: henkilöstön pysyvyyttä tulee vahvistaa. Vuoden 2024 talousarvioon ehdotettujen ja hyväksytyjen uusien työtehtävien tehtäväkuvat tehtiin ja niiden toimivalta määriteltiin.
Toimintaa ohjaavat säännöt, ohjeet ja päätökset ovat ajantasalla	x		Vuonna 2024 toimintasääntöä päivitettiin sivistyslautakunnassa 30.1.2024 § 6 ja 18.6.2024 § 61 ja hyvinvointilautakunnassa 13.2.2024 § 5 ja 13.8.2024 § 179. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualue teki hallintosääntöön muutosesityksiä vuonna 2024. Henkilöstön tehtäväkuvat päivitettiin Myjobi tehtäväkuvauksien päivityksen yhteydessä.
Työyhteisö kannustaa keskusteluun sekä kehittämis- ja epäkohtien esille nostamiseen	x		Sovitut kokousrakenteet, säännölliset kehityskeskustelut. Esihenkilöiden yhteiset tapaamiset. TVA työskentely. Osallituttiin Hr-ohjelmiston vaihdoksen yhteydessä ohjelmiston kehittämistyöskentelyyn. Yhdessä suunniteltu koulutuskokonaisuus hallinnolle ja esihenkilöille päättyi keväällä 2024. Opetuspalveluissa systemisen työtteen vahvistaminen lv. 2023-2025. Keväällä 2023 laaditun henkilöstökyselyn tulosten ja kehittämiskohteiden toimenpiteiden varmistamisen jatkaminen.
Työhyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehditaan	x		Palvelualueen johtoryhmässä on sovittu ja ohjeistettu kunnan työsuojelu ja työhyvinvointiohjelman jalkauttamisesta yksikötasolle. Vahvuutena riskien arviointiin perustuvan turvallisuutta koskevien suunnitelmien jatkuva kehittäminen, esim. tehtiin Monitoimitalolle turvallisuussuunnitelma ja otettiin Notecrow käyttöön kaikkien toimijoiden kesken. Muistutus Navisec tietoturvestien tekemisestä vuosittain ja tietoturvallisuuden esillä pitäminen. Henkilöstö osallistui kunnan tietoturvatapahtumaan. Työnohjausta tarjolla työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Tulosalueet tekivät yksikkökotaisista työsuojelu- ja työhyvinvointiohjelmista koonnit ja koonti toimitettiin henkilöstöhallinnolle. Opetuspalveluissa edistettiin vuoden 2024 aikana henkilökunnan turvallisuuskansion käytettävyyttä. Varhaiskasvatuksen ja olpetuksen henkilöstö osallistui lääkehoitokoulutukseen.

Riskien arviointi

	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Toimialueen tavoitteiden saavuttamista seurataan säännöllisesti	x		Opetuspalveluissa tehtiin tilastoinnin ja tiedonhallinnan kehittämistä. Palvelualueen johtoryhmässä seurattiin säännöllisesti tavoitteiden toteutumista ja etenemisestä raportoitiin osavuositarkastuksissa lautakunnille, kunnanhallituksille ja kunnanvaltuustolle. Säännölliset seuranta- ja kokouskäytänteet käytössä. Kirjaukset toimintakertomukseen / lukuvuosisuunnitelmiin / hyvinvointiraporttiin, joiden mukaisia toimenpiteitä arvioidaan.
Riskienarviointi ja analysointi on tehty ja se on ajantasalla	x		Riskien kartoitusta ja riskienhallintaa tehdään osavuositarkastuksissa säännöllisesti. Wpro työkalu käytössä. Varhaiskasvatuksessa arvoitu palvelutuotannon järjestämisen riskejä muutaman yksityisen palveluottajan osalta. Tunnistettiin vakalain vaikutus palveluiden kysyntään ja palveluiden ohjautuvuuteen.
Merkittävimmille riskeille on laadittu riskienhallintatoimenpiteet	x		Palvelualueen valmiussuunnitelman päivitys tehty. Etätyösopimukseen liittyen tehdään etätyön riskien arviointia. Varhaiskasvatus valmisteli ehdotuksen palvelusetelin käyttöönotosta, jotta yksityisen varhaiskasvatuksen toiminnallista riskiä pystyttäisiin hallitsemaan paremmin, mutta esitys ei edennyt päätöksentekoon.
Palvelualueella/yhtiöllä on keskeneräisiä oikeudenkäyntejä, joihin liittyy riskejä (jos vastaat kyllä selvitä mitä ja mitä riskejä näihin liittyy)		x	Ei ole.
Riskienhallinnan raportointi on säännöllistä	x		Kyllä.

Valvontatoimenpiteet

	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Tehtävät on eriytetty asianmukaisesti	x		Palvelualue kehitti yhdessä talous- ja henkilöstöhallinnon kanssa hankkeiden prosessia ja hankeohjeistuksen. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella käydään säännöllisesti läpi henkilöstön työtehtäviä ja pyritään tunnistamaan kehittämistarpeet. Samalla tehtäväkuvia kehitetään ja varmistetaan kriittisten tehtävien jatkuvuutta. Palvelualueen johtoryhmätyöskentelyssä on tunnistettu yksiköiden johtamisen varajärjestelyjen haavoittuvuus ja siihen on tehty korjaavia toimenpiteitä.

Valvontatoimenpiteet	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Tietojärjestelmissä on työtehtävien mukaiset käyttöoikeudet	x		Varhaiskasvatuksessa määriteltiin käyttäjäryhmät ja käyttöoikeudet Daisyyn.
Palvelualueen sopimushallinta on asianmukaista	x		Sopimushallintaa kehitetty kunnan hankinta- ja sopimusohjeiden kehittämistyön kautta. Kehittämistoimenpiteet jatkuvat edelleen (sopimusten kirjaaminen Dynastyyn / Cloudiaan, vastuiden tarkempi määrittely, heräte vastuuhenkilöille). Hankkeet kirjataan asiahallintaan hankekohtaisesti.
Johto ja esimiehet huolehtivat sisäisen valvonnan toteuttamisesta	x		Sisäisen valvonnan ohjeistusta ja toimintakäytäntöjä on kerrattu palvelualueen laajennetuissa johtoryhmissä osavuositarkastusten yhteydessä. Havaittuihin asioihin on puututtu ja ohjeistusta kerrattu tarvittaessa.

Viestintä	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Toimialueen toiminnasta ja taloudesta on käytettävissä oikeat ja riittävät tiedot	x		Palvelualueen tilivastuulliset saavat UDP-raportoinnista seurata talouden talousarvion reaalista toteutumista. Mysö tyksiköiden johtajilla on sama oikeus. Kuntamaisemasta pystyy seuraamaan oaman tulosalueen ja yksöiden toimintaa. Talousosaston controller auttaa ja tuottaa taloustietoa sovitusti. Palvelualue tuottaa neljäs vuosittiedotteen toiminnasta ja lautakuntien kokouksista päätöstiedotteen. Palvelualueen viestintää kehitetään kunnan ja hallinnon suunnittelija koordinoi sisäisen viestinnän ryhmän toimintaa ja yhteistyötä kunnan viestinnän kanssa. Vuosittain tehdään hyvinvointiraportti ja kerran valtuustokaudessa tehdään laaja hyvinvointikertomus. Varhaiskasvatuksen käyttötalous ei vastannut käytettävissä olevia varoja ja tämä aiheutti sekaannusta päiväkotien budjettien käytöstä.
Toiminnasta ja taloudesta viestitään säännöllisesti ja riittävässä laajuudessa	x		Talouden seuranta vuonna 2024 on tehty sivistyslautakunnassa ja hyvinvointilautakunnassa osavuositarkastuksissa. Lautakunnille tehdään neljä kertaa vuodessa katsaus toiminnasta ja talousarvion toteutumisesta. Kunnanjohtoryhmässä seurataan neljännesvuosittain hyvinvointisuunnitelman toteutumista ja tulosalueet käyvät esittelemässä toimintaansa vähintään kerran vuodessa. Merkittävistä kehittämistoimista tai poikkeamista infotaan kunnanjohtoryhmää.

Seuranta	Kyllä	Ei	Lisäselvitys
Sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen, riskienhallinnan ja henkilöstön havainnot käsitellään ja niiden perusteella ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin	x		Vaka Wpro työkalun kautta henkilöstön ilmoitukset, jos Varhaiskasvatuslain tavoitteet eivät toteudu. Huoltajien muistutus varhaiskasvatuksen toiminnan epäkohdista (kirjaamon kautta). Wproilmoitukset läheltäpiti ja vaaratilanteista. Työpaikkatarkastukset. Koulujen ja oppilaitosten monialaiset tarkastukset. Tilintarkastajan tarkastukset. Riskinä henkilöstön palkanmaksun oikeellisuus ohjelman toimintaheikkouksien vuoksi, haasteita viety eteenpäin henkilöstöhallintoon ja Provincialle ohjelmakoulutusten lisäämiseksi henkilöstölle. Kanteluista ja muistuksia tulisi seurata ja tilastoida sisäisen valvonnan vahvistamiseksi.
Sisäisen valvonnan tilaa ja kehittämistarpeita arvioidaan säännöllisesti	x		Palvelualueen ja tulosalueiden vuosikellon mukainen toiminta. Jatkuva arviointi kokousrakenteissa ja yksiköt tekevät kehkeytyvän toimintasuunnitelman / lukuvuosisuunnitelman / hyvinvointisuunnitelman pohjalta toimintakertomuksen / lukuvuosisuunnitelman / hyvinvointiraportin arvioinnin. Esiopetuksessa lisäksi yksikkökohtainen esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma. Tiedoksi saatettavia / päätettävien asioiden määrää lautakunnassa lisätty. Varhaiskasvatuksessa arvioidan päiväkotien auditointikierrosten antia osana sisäistä valvontaa ja kehittämistä.
Kehittämistarpeita on noussut esille (jos vastaat kyllä, kirjaa mitä ja mitä aiotaan tehdä)	x		Virkojen ja vakanssien seurantaprosessin kehittäminen yhteistyössä palkkajärjestelmän vastuutahon kanssa. Taloutta ja talouden seurantaa koskevien prosessien kehittäminen. Toimielinten jäsenten ja puheenjohtajien koulutussuunnittelu koko valtuustokauden ajalle.
Sisäisessä valvonnassa/toimintaprosesseissa on havaittu tilikauden aikana puutteita tai epäkohtia (jos vastaat kyllä, selvitä mitä).		x	Sisäisen valvonnan ohjeistusta ja toimintakäytäntöjä on kerrattu palvelualueen laajennetuissa johtoryhmissä osavuositarkastusten yhteydessä. Havaittuihin asioihin on puututtu ja ohjeistusta kerrattu tarvittaessa. Sisäisessä valvonnassa tulisi seurata asiakaspalautteita tehdyistä toimista esim. kanteluiden, muistutuksien seuraamisella.

Lisäsarakeessa tulee mm. nostaa esiin mahdolliset puutteet ja epäkohdat , joita sisäisessä valvonnassa on havaittu tilikauden aikana. Samalla kuvataan, että mitä kehittämistoimenpiteitä on tehty, ja mitä aiotaan tehdä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseksi. *Selonteko käsitellään tilinpäätöksen yhteydessä lautakunnassa tai kunnanhallituksessa.*

Arvio merkittävistä riskeistä

Riskienhallintaprosessi, käytännön toteutus	Kuvaus
Riskienhallintaprosessiin osallistuvat tahot ja prosessin vuosittainen aikataulutus	Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen johtoryhmä, johon kuuluvat sivistysjohtaja, tulosaluepäälliköt, hallintoasiantuntija ja hallinnonsuunnittelija. Riskien kartoitus ja tunnistaminen talousarvion valmistelun yhteydessä. Seuranta osavuosisikatsauksissa ja palvelualueen laajennetussa johtoryhmässä. Arviointi tilinpäätöksen yhteydessä.
Vastuut riskienhallintaprosessista ja sen toteuttamisesta, riskien seurannasta ja raportoinnista	Sivistyslautakunta ja hyvinvointilautakunta seuraavat osavuosisikatsauksissa tavoitteiden toteutumista ja riskienhallintaa. Palvelualueen johtaja ohjeistaa ja seuraa johtoryhmissä tavoitteiden toteutumista ja riskienhallintaa. Tulosaluepäälliköt toteuttavat yhdessä yksiköiden johtajien kanssa käytännön riskienhallintatyötä ja raportoivat siitä. Varhaiskasvatuksessa asiantuntija valvoo yksityistä varhaiskasvatusta ja raportoi siihen liittyvistä riskeistä.
Tunnistetut riskit ja riskienhallintatoimenpiteet	Kuvaus
Riskiarvioinnissa esille nousseet palvelualueen/yhtiön toimintaan ja talouteen kohdistuvat olennaisimmat riskit	Opetuspalvelut: Oppimisen tuen toteuttaminen lakiuudistuksen jälkeen vaatii todennäköisesti lisähenkilöstön palkkaamista perusopetuksessa. Erityisesti erityisopettajia tarvittaneen lisää. Kaikki kunnat ovat samassa tilanteessa, joten on mahdollista, että kelpoisten erityisopettajien saaminen eri tehtäviin on haastavaa. Tämä voi hankaloittaa tuen laadukasta toteutusta ja täytyy huomioida tehtävien täyttämistä suunnitellessa. Kansalaisopiston tuntiopettajien rekrytointiin ja saatavuuteen kohdistuu riski matkakustannusten omavastuuosuuden noususta. Kirjaston käyttöaste ei saavuta koronaa edeltävää aikaa. Varhaiskasvatuksessa opettajien ja sijaisten saatavuudessa on ollut haasteita. Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelutuotannon järjestämisessä on havaittu vakavia riskejä. Kokonaisuudessaan kirjaston henkilökuntaa on liian vähän, tämän lisäksi tilapaistaistä vajetta on henkilökunnassa. Rekrytoinnit käynnissä. Toimimattomat ja liian pienet tilat aiheuttavat haasteita mm. kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttamisessa ja sitä kautta myös hyvinvointisuunnitelman tavoitteita ei saavuteta.

Tunnistetut riskit ja riskienhallintatoimenpiteet	Kuvaus
Riskienhallintatoimenpiteet	<p>Valmiussuunnitelma on päivitetty syksyllä 2024 ja varautumisen liittyviä toimenpiteitä käynnistetty. Syksyllä 2024 palvelualue osallistui kunnan sisäiseen varautumisharjoitukseen, joka toteutettiin eteläisen Mäntsälän alueella. Nummisten päiväkotij- ja kouluyksikkö oli harjoittelun kohteena. Harjoituksessa testattiin organisaation sisäistä yhteistyötä ja yksiköiden välisen toiminnan valmiutta sekä viestintää.</p> <p>Riskien seuraamisessa jatkettiin käyttöönotettua toimintatapaa ja ohjeistettiin tulosaluepäälliköitä kirjaamaan jatkuvasti muistiin riskienhallintatoimenpiteet sekä olennaisimmat esille nousseet palvelualueen toimintaan ja talouteen kohdistuvat riskit. Kirjaamisessa käytetään taloushallinnon pohjalomaketta. Kirjaamista seurataan osavuosikatsauksien valmistelun yhteydessä.</p> <p>Henkilökunnan Navisec-tietoturvakoulutukset sovittu tehtäväksi vuosittain huhtikuussa.</p> <p>Palvelualueen vuosikellojen kehittämistä jatkettu ja ehdotettiin, että koko kunnassa otetaan käyttöön ohjelma vuosikello suunnittelun tueksi. Valtiosouusjärjestelmän tietojen keruun aikataulutusta ja vastuiden jakamista päivitettiin. Hankehallinnan vastuita ja toimintatapoja päivitettiin. Palvelualueen valmiussuunnitelma päivitettiin.</p> <p>Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelutuotannon riskejä on yritetty välttää neuvonnalla ja palvelusetelin esittelyllä poliittiselle johdolle.</p> <p>Kirjaston saama uusi toimi täytettiin vuoden 2024 alusta. Muiden kirjaston toimintaan liittyvien riskien hallintaan ei ole ollut erityisiä suunniteltuja toimenpiteitä. Kirjasto on tehnyt perustehtävänsä vallitsevissa olosuhteissa kuten ennenkin.</p>